

godina IV.

RATNI IZVJESTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 18. (D. u.) Službeno se javlja: Nikakvi osobiti događaji. — Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 18. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadne bojište: Na mnogim mjestima fronte oživi na večer borba artiljerije. Djelatnost pješadije osta ograničena na kratke bojeve.

Za jasna mrazna vremena bjehu ljetaci danju i noću djelovali. Vojnički namještaji za neprijateljskom frontom bjehu u velikom opsegu obasuti bombama. Neko je ljetalo navalilo na London. Zadnjih dvaju dana bi u zraku obiju i sa zemlje oboreno 16 neprijateljskih ljetala i 2 pripeta zrakoplova. — Sa ostalih fronti ništa nova. — Prvi majstor generalnog stožera. Ludendorff.

Iz Rusije.

"Tagespost" piše: Vijesti iz Rusije vele, da je petrogradska vlada nakanila mirovni akt između Ukrajine i centralnih vlasti oboriti padom ukrajinske vlade. Gradjanski rat između Velike i Bijele Rusije traje dalje i na obje se strane čine brižno pripreme za veliki obračun. Ovo stanje stvari kao i druge vojničke mogućnosti imale bi u skoru dane dovodi do odluke njemačke vlade o tome, ima li se po Trockome najavljeno dokraćenje rata smatrati kao po međunarodnom pravu bazom za privremeni odnos između Njemačke i Rusije, ili, je li prilika iziskuju, da se boljševici prisile vojnički na zaključak pravoga mira. Silna pitanja odlučiti će i zajedničkim istupom centralnih vlasti protiv Rumunjske. Svakako će nada antante u držanje Rusije i Rumunjske, da će se znatne njemačke sile zadržati na istočnoj fronti, ostati jalovom, kako bi događaji skorih dana mogli pokazati.

Petrograd, 16. (D. u.) Dekret o konfiskaciji akcionog kapitala prijašnjih banaka vel: Kako bi se isključilo svaki upliv kapitalista na djelatnost narodne banke ruske republike, odredilo je vijeće pučkih komesara: Pričuve i specijalne zaklade prijašnjih privatnih banaka prelaze na temelju potpune konfiskacije u narodnu banku. Sve se bankovne akcije proglašuju ništetnim, i isplaćivanje dividenda posvema se obustavlja. Sve se akcije moraju bezodvlačno predložiti narodnoj banci. Vlasnici uloženi akcija imaju da predlože narodnoj banci popis, u kojemu je navedeno mjesto uloženja. Svaki vlasnik, koji u roku od 14 dana iz ove objave nepože svojih akcija, kaznit će se posve-mašnjom konfiskacijom imetka. Svaki posao s akcijama i njihov prenos je zabranjen. Oni, koji budu pri takovom zabranjenom poslu sudjelovali, kaznit će se tamnicom do tri godine.

Bern, 16. "Bund" javlja iz Moskve, da je veći dio srpskih četa ostavio Rusiju. Jedino u Odesi ostalo ih je još nekoliko. Srpski političari ostavili su Rusiju.

Petrograd, 17. (D. u.) Agentura. Pojedini članovi carske obitelji obratit će se pismeno na vijeće pučkih komesara sa željom, da se presele u Francusku ili Englesku, budući da je revolucionarni režim dovoljno utvrdjen, e bi se trebao boriti oslobodjenja carske obitelji, koja se u ostalom odriče prava na prijestolje. Listovi drže, da se vijeće pučkih komesara ne će opirati oslobodjenju carske obitelji.

Petrograd, 17. (D. u.) Agentura. Poduzeca generala Aleksejeva napreduju u području Taganorov. Na trim je točkama došlo do vojničkih operacija. U ogorčenim bojovima kod Voroneža bile su sovjetove čete sa svih strana opkoljene. Aleksejev izgrađuje plan, kako bi se priključio revolucionarnim četama. U slučaju uspjeha, ima tada Aleksejev da napreduje preko Voroneža i Harkova prema Moskvi i Petrogradu.

Petrograd, 17. (D. u.) P. brz. ag. Iz Harkova se javlja, da su se u okolici postaje Zvorjevo u Donskom području bili ljuti, krvavi bojevi između sovjetovih četa i kozaka.

Petrograd, 17. (D. u.) Petr. brz. ured. Prva skupština crvene radničke i seljačke garde u Moskvi pozdravila je vijeće pučkih povjerenika kao pravo narodno zastupstvo. Crvena garda odlučno brani tečevine revolucije te će se boriti za konačnu pobjedu.

Petrograd, 17. (D. u.) Petr. brz. ured. Načelnikom izvršnog glavnog odbora sovjeta imenovan je drug Sverdlov, članovima: Muranov, drugarica Spiridovna, Kamkov, Sinovjev i drugi. Vodstvo međunarodnog odjela predano je Petrovu.

Petrograd, 17. (D. u.) Petr. brz. ured. Seljački odio sovjetove skupštine prihvatio je zakon o socijalizaciji zemljišta. Seljaci zahtijevaju u sporazumu na sveopćom skupštinom zemljišnih odbora, da izvršni glavni odbor sovjeta zakon bezodvlačno potvrdi i da ga objavi.

Petrograd, 17. (D. u.) Agentura. Naredbom bi trgovačka mornarica podržavljena.

Lugano, 18. (D. u.) Milanski listovi javljaju iz Petrograda danom 14. o. mj.: Trocki je upravo talijanskom poklissaru pismo, u kojem žali radi poznatog pljačkanja talijanskog konzulata. Medjutim je istog večera bio na brutalan način napadnut talijanski poklissar, kad se vraćao kući sa sjednice diplomatskog zbora kod američkog poklissara. Tri su čovjeka držali protiv njemu revolver, uzeli mu njegove spise sa 500 rubalja, što su se nalazili u lisnici.

Petrograd (bez datuma). (D. u.) P. brz. ag. Preko Stockholma se saopćuje: Nalog generalnimusmu Krilenku naredjuje prema Izjavi, izrečenoj po Trockomu u Brestu, bezodvlačnu demobilizaciju ruske vojske.

IZ NIEMALKE.

Berlin, 18. (D. u.) Kako javlja "Lokalanzelger", državni će tajnik, dr. pl. Köhlmann, u utorak, kod prvog čitanja mirovnog ugovora sa Ukrajinom u plenumu državnog sabora podati dužnu izjavu. Predlog će na to biti predan odboru, te će se dne 21. t. mj. vršiti treće čitanje. Dne 25. t. mj. započeti će općenita debata, za koje će govoriti državni kancelar i vicekancelar. U parlamentarnim se krugovima računa, da će neovisni socijalni demokrati podastrijeli interpelaciju o događajima kod posljednjeg štrajka.

IZ UKRAJINE.

Unštavanje žita. — Na mir, nego svjetovnu revoluciju. — Boljševičke metode.

Berlin, 17. (D. u.) Mnogobrojni listovi, osobito svenjemački, ističu, da je prema vijestima o počinjanju boljševika u Litvi i Estonskoj nužna dužnost njemačke vlade, da odmah zakroči. "Germania" doznaje od nekog veleposjednika, koji se povratio iz Ukrajine, da boljševici uništavaju požarima zalih žita, koje su još tamo. Boljševici idu za tim, da preorivanjem unište ono, što se na jesen poslalo. To vražje počinjanje pokazuje najjasnije, da oni ne žele mira, nego se nadaju, da će svjetovnim izgladnjem izazvati svjetovnu revoluciju.

Kijev, 16. Ukrajinska centralna rada objelodanila je 10. o. m. manifest, u kojem se medju inim vel: Boljševička vlada zategnula je pregovore i izazvala novi rat, koga naziva "svetim ratom". Pučanstvo Ukrajine želi pako mir i to bezodvlačni mir. Da ni ruska vlada ni liko drugi ne uznogne zapriječiti Ukrajinu kod sklapanja željkovanoga mira, proglašuje rada od današnjega dana ukrajinsku pučku republiku samostalnom i posvema nezavisnom državom. Mi hoćemo da živimo sa svojim susjednim državama u miru, sa Rusijom, Austro-Ugarskom i sa Turskom, dakako uz preduvjet, da se ove države ne upliću u unutrašnje poslove Ukrajine.

Na velikoruskoj fronti samo njemačke čete.

Beč, 17. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana javlja danom 17. veljače: Današnji njemački vojni izvještaj saopćuje, da primirje na veliko-ruskoj fronti ističe sutra. Velikoruska fronta, koja je nastala otcjepljenjem Ukrajine, proteže se od istočnog mora po prilici do Pripjata. Na njoj stoje sada isključivo njemačke čete.

NEPRIJATELJSKI RATNI IZVJESTAJI:

Talijanski.

17. veljače. Živahne akcije artiljerije zapadno od Gardskog jezera, istočno od Brente i na srednjoj Pavi. Naše baterije podržavaju djelatnu koncentričnu vatru protiv četama, koje se nalaze na putu istočno od doline Frenzella i na obroncima klanca Beretta. Teška engleska artiljerija opstrjeljivaše izvranom djelatnošću protivničke baterije sućelice Montella. U Val Lagarina i južno od Canove (Asiago) bjehu odbijeni neprijateljski izvidnički sunci našom puščanom vatrom. Kod Grave di Panadopole (Pieve) izazva neka naša ophodnja u neprijateljskim linijama živahnu uzburu.

* Njemački "savjeti" Jugoslavenima. "Kärntner Tagblatt" govori o godišnjoj skupštini katoličko-političkoga i gospodarsvenog društva Slovenaca u Koruškoj, te primjećuje: U pitanju jugoslavenske države Jugoslaveni su se zaletjeli, te brane to svoje stajalište najvećom tvrdokornošću. Mi im ne zamjeravamo toga, što idu za ciljem, koji smatraju srećom za svoj narod, nu valja priznati, da ima jošte i drugo stajalište. Prema našem uvjerenju vodi dosljedna provedba jugoslavenske državne ideje do

propasti države, do gospodarstvenoga, kao i religioznoga i političkoga rasula slovenskoga naroda. Nijemci su o tom uvjereni, da mora doći do nagodbe sa Jugoslavenima, ali onda se valja odreći i borbe protiv državi: Ne valja državi uskratiti, što za se treba. Usprkos svemu, što se događa u ratu, nikad ne smije samo strast zboriti.

* Velika antantina ofenziva na zapadu započela, kako doznaje lyonski list "Nouveliste", po svoj prilici već narednih dana prigodom druge obiljetnice bitke kod Verduna.

* Bugarski ministar-predsjednik prispio je jučer u Berlina u Beč.

* Vojnička pobuna u Grčkoj. Talijanski listovi javljaju preko Pariza iz Soluna, da je u predjelu Lamija i Tebe opeta buknuła vojnička pobuna u prilog kralja Konstantina. Ratni su sudovi oštro nastupili. Vlada je dala deportirati na otoku 70 političara i druge kraljeve prijatelje.

* Engleski propagator. Dopolni ured javlja: London, 17. Viscont Nordcliff preuzeo je mjesto ravnatelja propagande u neprijateljskim zemljama.

* Mogućnost demisije Loyda Georgan. Vijesti o krizi engleskog kabineta još su preuranjene, jer donja kuća ne će da preuzme ovu veliku odgovornost u današnjim prilikama, da istrgne sadanjoj vladi vodstvo iz ruku i preda ga drugoj. Iz vijesti engleske štampe proizlazi, da Lloyd George ne posjeduje više prijašnju većinu, te da zastupnici naroda nipošto više jednodušno ne odobravaju njegovu ratnu politiku. Kriza vlade mogla bi jednino onda izbiti, ako Lloyd George preda demisiju, jer njegova politika ne nalazi dostatne potpore u donjoj kući.

* Njemački prikaz prilika u Estonskoj. Wolffov ured javlja iz Rige dne 18. t. mj.: O prilikama u Estonskoj saopćuje se i ovo: Čitavo područje sa obje strane Revela i Narve je u rukama crvene garde. Estonsko je vojništvo dosada tvorilo neku zaštitu protiv ovoj rulji. No, sada nije njegov upliv više dostatan. Dobrima, koja su sva zaplijenjena, upravlja crvena garda. Naskoro će biti zaplijenjena i seljačka dobra. Seljaci željno očekuju dolazak Nijemaca, ne samo radi privremene zaštite života i imanja, već u nadi da će Livonska i Estonska biti posve priključena Njemačkoj. Većina livonskih i estonskih vojnika hoće, da Nijemcima preda oružje i da ostane u zemlji. Pretežna većina Estonaca je prijazna Njemačkoj. U Estonskoj kaošto i u Livonskoj se marljivo sakupljaju potpisi za priključenje ovih zemalja Njemačkoj. Mnogi su se estonski seljaci niječkali, da preuzmu dodijeljena im dobra, na kojima su dosada bili kao kmetovi vlastelina.

* Talijanski socijaliste u Parizu. Iz Pariza javljaju dne 17. o. mj.: Socijalistički delegati Italije za londonsku konferenciju i članovi komore stigoše amo na svom putu u London.

* Iz Japana. "Agence Havas" javlja iz Tokija danom 17. o. mj.: Zastupnička je kuća raspravljala o predlogu, po kojemu bi se vladi, s obzirom na krivu financijsku politiku i osobito s obzirom na ratne ciljeve, imalo uskratiti povjerenje. Predlog ističe, da su ministarski predsjednici Engleske i Francuske prikazali svoje ciljeve, dok se to sa strane Japana nije dogodilo. Ministar-predsjednik Terauki nije u svom odgovoru spomenuo kritika gleda ratnih ciljeva. Predlog za nepovjerenje bi odbijen s 214 proti 117 glasova.

* Francusko novinstvo o miru s Ukrajinom. "Temps" zove mirovni ugovor sa Ukrajinom "uzorcem predosjećanja za njemački mir". Narodi su samo predmet mira te se li kod toga ništa ne pita. Ratom prouzročene štete neće biti nadomještene, premda njemačka vojska u zaposjednutim krajevima, i to baš u najvažnijim gradovima nove ukrajinske države, već 2 godine i pol nanasa štetu. Središnje si vlasti pridržaju pravo, da odstuje od svojih obveza, jer nije ustanovljen rok, kada se okupacione čete imaju povući, već je taj rok ovisan o ratifikaciji mirovnog ugovora. Izraz "povlačenje četa započeti poslije ratifikacije" može su tumočiti na više načina. Središnje si vlasti pridržaju, da svoje zahtjeve povećaju. Središnje vlasti započimlju slobodan trgovnički promet, te bi se privatna trgovina imala prilagoditi uvjetima, ustanovljenima od središnjih vlasti. Ova je ustanova upravo značajan primjer, kako hoće Njemačka da poslije sklopljenja mira postupa sa drugim narodima. Ugovor u Brestu Litovskom je prva životna izjava "srednje Europe." Berlin i Beč zahtijevaju za sebe gospodarsku jednakopravnost, ali i drugima niječu. — "Journal des Debats" vidi u proglasu srednje Europe značajan rezultat mirovnog ugovora. Njemačka hoće, da gospodarski blok prema istoku nadopuni iskorištenjem stare Rusije, kao izlize i provozno područje. Ne zahtijeva se doduše nikakvih ratnih odšteta, ali se računa time, da se ogromnim ruskim bogatstvom naplati ratne troškove.

* Nova socijalistička armada u Rusiji. "Deutsche Tageszeitung" piše: Prva listu "Utro Rossiji" izrazio se radnik Uljancev u odboru petrogradskog radničkog i vojničkog vijeća o uredjenju crvene vojske i njenom upotrebljenju. Zanimiva je u tome ova rečenica: "Po našem planu crvena će vojska brojiti oko dva milijuna bodeža, koji će biti upereni protiv Villmu, kaošto i protiv Kaledinu."

* Pregovori u Rumunjskom. O pregovorima medju centralnim vlastima i Rumunjskom, javlja „Berliner Tageblatt“, da medju četvornim savezom i Rumunjskom zapravo nije još bilo nikakvih pregovora. Za sada drže se samo predhodni pregovori, koji će po svojoj prilici potrajati još nekoliko dana. Svrha ovih predhodnih pregovora je ta, da se razbistri položaj u Rumunjskoj. Pokaže li se temelj za daljnje pregovore, onda će državni tajnik dr. pl. Kihlmann eventualno putovati u Bukarešt. Za sad je otišao u pokrajinu.

* Londonski ugovor. Kako se javlja iz Lugana, piše „Oservatore romano“ o Svetoj stolici u pogledu ustanova londonskog ugovora: Da se je predvidjelo, da nemože nijedna neratujuća država bez privole četvornog saveza biti pripuštena mirovnom kongresu, onda se ne bi moglo ništa kazati protiv toga. No, isključenje samo Svete stolice, koja je prepuštena samovolji talijanske vlade, jest poruga i uvreda i protiv toga prosvjedujemo.

* Rat na moru. Wolffov ured javlja: U zapadnom Sredozemnom moru bi uništeno 4 oružana parobroda, 2 jedrenjače s oko 29.000 brutto reg. tona, od tih 3 talijanska parobroda i 2 jedrenjače. Poglavlja admiralnog stožera.

Političke vijesti.

Čekanje.

„Narodni List“ pišu: Čeka se suda i na sve; na frontama na kruh, na muku i na sve, što trebamo; domu i na bojištu za mir; u nekim vladama na prosvjetljenje po duhu svetomu; svaki pojedinac na konac muku i narodi na bolju budućnost. Došao je parlament, došla je amnestija i očekivao se preobrat; očekuje se i do danas. Čekali smo definitivnu odluku i zaposjednuće ispražnjenih mandata i čekamo do danas. Pri svakoj ofenzivi očekivalo se odluku, a očekuje se i do danas; poslije holljševičke revolucije bio je obećan svjetovni mir i očekuje se do danas. Danas smo se već naučili ne uzimati nikakve vijesti doslovno; trijezni smo prema uhrananim nadama, ali također prema bojazni. Pa čekanje možda ojačava živce; ali predugo pak ih iscrpi i radja se iz njega opasnost, da ne naviknemo pasivnosti i vjeri, da će pravo i pravda pobjediti vlastitom silom. Zato smo Bogu hvale dočekali političku koncentraciju; dovesti će iz trpkog čekanja do aktivnog djelovanja. Henri Barbusse veli u svom „Ognju“, da je rat čekanje. A je li to onima u optokopima pak je zaista isto tako i onima u unutrašnjosti.

I danas još...

„Njemački savez“ u štajerskom Gracu dao je oduška svom velikom gnjevu nad nastojanjima Jugoslavena oko ujedinjenja u jednu slobodnu i neovisnu državu. Dne 15. o. m. obdržavao je skupštinu i zaključio rezoluciju, u kojoj medju ostalim veli: „Niti kao Nijemci, a niti kao austrijski državljani, kojima leži na srcu svjetovno značenje monarhije, ne možemo pristati na njezino preuredjenje u puki savez „narodnih država“, koje bi je izručile gospodarskom oslabljenju i financijskoj propasti. Mi Nijemci ne trpimo, da se naš narod ošteti takovom političkom samostalnošću Trsta i jugoistoka. Mi ne možemo također dozvoliti, da se njemačko tlo na jugu države izruči bezobzirnom nasilnom gospodstvu. Nijemci u Austriji ostaju pri tom, da ne bude otkinut ni jedan kraj alpskih zemalja Kranske i Primorja iz uskog saveza sa matičnim zemljama Austrije, da bude jamčena Nijemcima i njihovom školstvu potpuna zaštita sa strane države u cijeloj Austriji, da bude istican utpiv Austrije za nas u ostalim djelovima monarhije daleko istaknutije, negoli do sada, da se gospodarski i politički zahtjevi u Austriji i u zajedničkim upravnim područjima podrže i pojačaju. Naši zastupnici imaju napokon da učine u carevinskom vijeću i u delegacijama svoje stanovite ovisnim od držanja vlade prema ovim zahtjevima“. I danas dakle još... Više negoli svi naši članici opravdanosti naših narodnih zahtjeva za ujedinjenje i oslobodjenjem ispod tudjinskoga jarma, govore ovi gornji zaključci privilegovane klase privilegovanog naroda. A zahtjevaju li oni posvemašnje, tiransko gospodstvo nad nama, koliko je više opravdana naša težnja za slobodnim životom u miru i sporazumku s ostalim narodima.

Iz slavenskog svijeta.

Poruka hrvatskom sokolstvu. Primamo ovu poruku: Braći sokolima! Nakon blizu četiri godine duboke šutnje primite hrvatski sokolovi braćki zdravo! Primite ga i vi srpska i slovenska braćo i vi svi slavenski sokolovi rasijani širom svijeta. Svima braćki pozdrav! Prilike jače od nas rastaviše nas i razbacaše od nemila do nedraga; opustješe naši domovi i naše dvorane. Prisiljeni na muk, čekasmo čas, da se opet okupimo i da pregnemo postostručenom snagom na rad za svete sokolske ideale: jednakost, bratstvo i slobodu. Sokolovi! Braćo! Naš je narod prošao krvave četiri godine. Ali sve, što preživjesmo, predznak je novih i ljucih borba. Prava naroda približavaju se svom ostvarenju. Ideja slobode i samoodređenja pobjedonosno zahvaća i najšire slojeve pučanstva. Udara odsudni čas i za naš jedinstveni narod, Hrvata, Srba i Slovenaca. Sokolovi! Braćo! U radu i borbi za narodno oslobodjenje i samoopredjeljenje hrvatskim sokolima je mjesto u prvim redovima. Gdje god Vas ima, i samo jedan, taj jedan neka bude odvazni i aktivni član narodne zajednice; nek bude apostol misli jedinstva i ujedinjenja našeg jedinstvenog naroda Hrvata, Srba i Slovenaca. Bez straha i trepeta mi smo sokolovi dužni u tome biti

prvi. U prve redove dakle hrvatski sokolovi! Ova braćka poruka braćo, da nitko ne zaboravi na svoju dužnost. Zdravo!

Zagreb, 8. veljače 1918.

Dr. Lazar Car. — Josip Hanuš. — Arch. Martin Pilar. — Ivan Ulčnik. — Fran Sušnić. — Dr. Ivan Krstelj. — Dr. B. G. Angelinović. — Dr. Franjo Bučar. — Dr. Božo Vinković. — Dr. Juraj Vrbanić. — Dr. Ivan Ribar. — Pop Dinko Vranjican. — Dr. Dragutin Mašek. — Dr. Bogdan Malec. — Dr. Bogdan Bradaska. — Milan Zemljak.

Iz Slovenije. Celovački „Mir“ piše: Svi, pa i najmanji narodi, hoće da pridobe sva prava za samostalnu državu. Mi Jugoslaveni također nismo slabiji od drugih. Dosta nas je milijuna, samo ako se ujedinitimo. Mnogo stvari imademo, lako prodajemo i izvozimo, graničimo s morem, otvoren nam je put u široki svijet, a s njim i trgovina i bogatstvo. Naša se zemlja prostire daleko na jug, naš je narod marljiv i radin, zašto ne bismo i mi postali jednom na svojoj zemlji svoji gospodari? „Slovene“ pak, pišući o događajima u monarkiji, veli: „Sačuvati moramo hladnu krv. Neka dodje, što hoće. Mjerilo cijeloga uspjeha, nije uspjeh etape, po mrvicama. Politika nije stvar čuvstva, nego volje i energije. Mrvica ne tražimo danas više. „Realni političari“ nam ne mogu koristiti, nego samo škoditi. Izgubiti nemamo što. Ostane li u Austriji sadašnji državni sustav — a taj ne može ostati — nas čeka smrt. Samo jedina vlastita državnost naš je spas, predvijet našega života. I samo, budemo li vodili dosljedno boj za naše zahtjeve za vlastitom državom, postići ćemo nešto. Na slabije se ni protivnici ne obaziru. Nek dodje, što hoće, boj do konca — to je naše geslo. Do ostvarenja naših zahtjeva“.

Iz češkoga svijeta. Dne 15. o. m. proslavio je češki pisac Karel Klostermann svoj 70. rođendan. Kraljevski mu je grad Plzeň, gdje je pisac proživio polovicu svoga života, priredilo tom prigodom dostojno slavlje. Svečaru je gradsko zastupstvo predalo zlatnu nareznicu grada Plznja i počasnii dar 5000 K. — Češki listovi pripočuju pregled rada tog marljivog pisca. Književni njegov rad opsiže 30 svczaka. Rodom Nijemac iz Gornje Austrije, kao profesor na njemačkoj gimnaziji u Plznju, počeo je pisati tek kao 24-godišnji mladić češki. Njegov bi se rad i način pisanja mogao donekle usporediti sa radom našeg starijeg Kozarca. O svojim je knjigama i spletkama u romanima bio kazao, da je sam sve osobe poznao, i ništa da nije izmislilo. Na ljude je gledao na onakve, kakvi su. Nijesu ni anđeli, ni djavli, govorio je on. Glavna su njegova dijela: „Staklari“, „U šumskom raj“, „Pošumavska rapso-dija“, i „Iz svijeta šumske osame“.

Iz Poljske. „Venkov“ piše: Tek iz strašnoga tona poljske štampe svih stranaka i smjerova posljednjih dana, izvire, kako li duboko siže uzbuđenje poljske javnosti. Poljsko je zastupstvo u Beču danas u istoj situaciji, u kojoj su bili zastupnici nekih čeških stranaka u doba iskaza čeških pisaca. Volja poljskoga naroda iskazala se jedinstvenom silom, te goni i sve oportuniste u boj za prava naroda. Kad u na jednoj strani bile poljske granice tako obrubljene u tudju korist, što će se tek dogoditi onda, kad nastane uredjenje granica između Poljske i Njemačke? pita se poljska štampa, te veli, da je u Brestu Litovskom pala maska. I hladna, ledena „Nova Reforma“, čiji su uvodni članci bili pisani gotovo u tonu „Neue Freie Presse“, proglašuje u članku „Nova dioba Poljske“: „Mislili smo, da centralne vlasti nastoje, da postane Poljska jaka, da te države znadu, što ćemo mi značiti u Europi u istočnom pitanju. Ali mjesto toga, da se uvaži historičke perspektive, prof se je Czernin postavio na stanovite vreać muke, koje u nalvnoj predočbi tupih Bečlija već lete u bečke pekarnje... Za nekoliko stotina vagona žita prodaje Austrija svoju budućnost. Slo ti ljudi ne shvaćaju, da će Ukrajina, ostane li i samostalnom državom ili dijelom ruske federacije, biti po svojim gospodarskim interesima tjerana na iste puteve, kao i stara carska Rusija? Zemlja, koja proizvadjja ogromne množine žita, hoće da ima slobodan put za izvoz, slobodno more, slobodna tržišta, svu slobodu gibanja. Ravnotežjem te ekspanzije mogla bi biti jaka Poljska, ali toga Nijemci ne će. Czernin priklapa Ukrajini komad našega tijela, kao da bi išao za našim oslabljenjem, a tim obara mogućnost ravnotežja. A toga treba baš Austrija. Neka se nitko ne vara, da Austrija traje radi nečega drugoga, nego jedino radi ravnotežja izvanjeg tlaka. — Poljski zastupnici u austrijskom parlamentu zaključuje, da ne prestupe više praga zastupničke kuće.

Ukrajina. „Neue Zürcher Zeitung“ piše: U velikoj se je množini vijesti pregledalo, da je sklopljenje mira medju Ukrajinom i središnjim državama postalo mogućim jedino uslijed pada jednog ministarstva. Očito radi toga, da se dobije privola za uvjete središnjih vlasti, bilo je naime malo prije sklopljenja ugovora odstranjeno prijašnje radno ministarstvo Viničenko te nadomješteno kabineto Holubović. Uzroke tome nije teško pogoditi. Viničenko, medju ukrajinskim seljaštvom veoma ugledna ličnost,

išao je naime kod svojih mirovnih zahtjeva i dalje nego maksimaliste: on je bio za ruski sav država te je bio protivnik posebnog mira. Osim toga je nastojao, da mu se po mogućnosti dade stanovi garancije za Ukrajinu u Galiciji. Novi ministars predsjednik Holubović bio je uostalom također čl stare rade; bio je u ovoj trgovački ministar te ju zastupao kod mirovnih pregovora u Brestu Litovskom. Načelna razlika medju starom i novom rado, dakle nije velika; svakako je unutrašnji politički položaj novog ministarstva možda manje zasigural nego pozicija prve rade.

Domaće vijesti.

Ližnjanski bjegunci za Jugoslavenku deklaraciju. Seljani seoca Ližnjana, koji se nalaze, izagnani vlastitih kuća, u tudjoj zemlji, poslaše iz logora Steinklamu Jugoslavenkome klubu u Beč izjavu u kojoj njih 16orica Ližnjanaca izražuju svoje pristajanje uz bečku deklaraciju Jugoslavenkoga kluba od dne 30. svibnja za ujedinjenje svih Hrvata, Srba i Slovenaca u jednu jaku i slobodnu državu.

Maksimalna oljena za januar. Općinski ured Pula saopćuje: Uslijed opunovlaštenja sa strane c. kr. namjesništva Trsta, te na temelju § 51. obrtnog reda, ustanovljuje se za politički kotar Pulu i okružje Rovinj maksimalnu cijenu za janjec do 15. ožujka o. g. sa 5 K kg. žive vage.

Milodari za našu srednju školu u Puli. Na plesnoj zabavi u Medulinu na zadnji dan poklada sakupila je gdje Pravoslava Kirac svotu od K 53. — i položila je preko naš uprave kao darak za našu srednju školu u Puli. — Skupin mladih ljudi i iskrenih prijatelja naše škole šalje nam iz Šibenika K 74. — Druga jedna skupina mladih ljudi u Puli položila je u zadnje doba u istu svotu K 37. — U veselom društvu u Medulinu sakupio je Meštrov Tomas K 20. — za našu srednju školu u Puli. — Ukupno K 184. — Zadnji iako K 50.152.43. Sveukupno K 50.386.43. Svotica eto danoniće rast Prijatelji se naši množe. Hvala svima! Hvala i medulinskim djevojkama, hvala dalmatinskim i puljskim mladim sokolovima! Utrajno i požrtvovno naprijed za našu srednju školu u Puli.

Prodaja riba. U slučaju, da priprije riba, prodavat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imadu danas vlasnici karata počevši od broja 8701.

Dnevne vijesti.

Ograničenje boravka u Švicarskoj. Iz Berna javljaju, da je savezno vijeće obznanilo zaraćenju vlasti, neka bi ograničile dozvole za pohadjanje Interniranih u Švicarskoj. Tamo je sada 30.000 interniranih i 60.000 njihove svojce, a Švicarska se onako bori radi prehrane vlastitog pučanstva. Vlasti su obećale, da će davati putnu dozvolu samo onima, koji dokažu neodgodivu nuždu svog putovanja. Boravak u Švicarskoj ne smije ni uz koj uvjet potrajati dulje od 14 dana.

Prenapunjena tamnica. Praško sudište je ovih dana otklonilo daljnji primitak optuženika u istražni zatvor, jer ih nema kamo smjestiti. Zatvor je udešen za 231 osobu, a sada ih je ondje 360. Uapšeni spavaju u hrpama po podu, a čelije su pune zagušnjivog zadaha.

Mali oglasnik

KINO CRVENOG KRIŽA

Ulloa Sergija broj 34.

Današnji raspored

Kritičan dan

Misterijozna igra u 5 činova.

U glavnoj ulozi

LEOPOLD KRAMER sa njemačkog pučkog kazališta u Beču.

Početak: 2:30, 3:55, 5:20 i 6:45

Neprekidne predstave.

Ulaznica: I. prost. 1 K; II. 40 ti

Ući se može kod svake slike.

Ravnateljstvo si pridržuje pravo promijeniti raspored.

Velik izbor

listovnog papira u mapama i kutijama

preporuča Papirnica J. KRMPOTIĆ - Pula.

Oglasujte u „Hrvatskom Listu“

Pečatni vosak

dobiva se kod tvrdke Jos. Krmpotić - Pula.

Kiselu repu

za mjesnu aprovizaciju, vojne zavode ili pod vojnom upravom stojeća poduzeća sa izvoznicom za Dalmaciju, Bosnu i Hercegovinu ili Istru dobavlja uz povoljne cijene

Sisačka tvornica kisele repe i zelja u Sisk.

Ponude tražite brzojavno!